

חג פסח - תיקון פגם הנחש

בפסח אנו באים לתקן את פגם הנחש, ולכן נאסרה בפסח אכילת חמץ, כיון שהחמץ רומז על הנחש, וסימן הליכאב רתומ צמחהש (חספה ימי תעבש דבלמ) סימי נח"ש לדבר, שהרי מתוך שס"ה ימות השנה ישנם

חטאו של הנחש החל בכך ששאל את חוה שאלה לא רצויה: ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן?") (בראשית ג, א). הנחש לא התכווין לשאול בתמימות מאילו עצים בדיוק אסר הקב"ה על אדם וחווה לאכול, אלא כל מטרתה של שאלה זו היתה לפתוח עם חווה בדיבור ולהטיל בה את ארס הכפירה שבו, כפי שאחר כך הוסיף הנחש ואמר: "ויאמר הנחש אל האשה לא מות תמתון, כי יודע אלקים כי ביום אכולכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלקים ידעי טוב ורע" (שם פס' ד-ה).

וכיון שחטא עץ הדעת נגרם על ידי שאלה של כפירה, לכן בליל הסדר אשר בו באים אנו לתקן חטא זה כנ"ל עלינו להרבות בשאלות של קדושה, כלומר שאלות שמטרתן להבין את ניסי הקב"ה ושאר סיפור יציאת מצרים, כפי שהורו חז"ל (פסחים קטז, א): "חכם בנו שואלו. ואם אינו חכם, אשתו שואלתו. ואם לאו, הוא שואל לעצמו. ואפילו שני תלמידי חכמים שיודעין בהלכות הפסח שואלין זה לזה", כיון שיש בכוחן של שאלות קדושות, שאלות בלימוד התורה, לשבר ולבטל כל מיני שאלות של כפירה.

ועל כן המצה שאנו אוכלים בפסח נקראת בזוהר הק' (פר' תצוה קפג, ב) "מיכלא דמהמנותא", כלומר שאכילת המצה מסוגלת להכניס בליבו של האוכלה אמונה טהורה בבורא העולם, וזאת משום ששורשה של מצוות אכילת מצה בא לנו מאברהם אבינו, שהוא הראשון שנזכרה בו הכנת מצות כנ"ל, והרי כל ענינו של אברהם היה אמונה בבורא.

